

እግዚአብሔር የለወጠው ሰው!
ዘፍጥረት 25-32

“እግዚአብሔርን ፊት ለፊት አየሁ፤ ሰውነቴም ድና ቀረች።” (ዘፍጥረት 32:30)

መግቢያ

ያዕቆብ በዘመኑ ሁሉ በትግል የኖረ ሰው ነው። በመጀመርያ ከዔሳው ጋር ታገለ፤ ቀጥሎም ከላባ ጋር ታገለ በመጨረሻም ከእግዚአብሔር ጋር ታገለ። እስቲ እነዚህ ሃሳቦች ግልጽ እንዲሆኑልን እያንዳንዳቸውን እንመልከታቸው።

1. በመጀመርያ ያዕቆብ ከዔሳው ጋር ታገለ።

1. ያዕቆብ ከዔሳው ጋር ያደረገው ትግል የተጀመረው ገና በእናታቸው ማህጸን ውስጥ እያሉ ነው።

መጽሀፍ ቅዱስ “ልጆቼም በማህጸኗ ውስጥ እርስ በርሳቸው ይጋፉ ጀመር፤ ...” (ዘፍ 25:22) በማለት ይናገራል።

ዘማሪው ሲናገር “ወንድሞች በሕብረት ቢቀመጡ እነሆ መልካም ነው፤ እነሆም ያማረ ነው።” (መዝሙር 133:1) ይላል። ነገር ግን የያዕቆብንና የዔሳውን ነገር ስንመለከት ከማህጸን ጀምሮ መጋፋት፣ መጣላት፣ መጋጨት፣ አለመቀባበል፣ ወዘተ እንመለከታለን። አንድ ማህጸን አልበቃቸው አለ፤ አንድ ቤት አልበቃቸው አለ። ለያዕቆብና ለዔሳው የመጀመርያው የጦርነት መድረክ የእናታቸው ማህጸን ነበር።

እናት ያውም ልጅ መውለድ የማትችል (መካን የነበረች ሚስት) ነገር ግን በእግዚአብሔር ቸርነት ሕጻናትን ስታረገዝ (ማሕጸንዎ ዘርን ሲሸክም) በደስታ ልትሞላና ሀሴት ልታደርግ ሲገባት፣ ርብቃ ግን በገዘን ተሞላች። ከሃያ ዓመታት በላይ በተስፋና በትዕግስት ትጠብቀው የነበረው ደስታና ሀሴት በማሕጸንዎ ውስጥ በሚካሄደው የልጆች ጠብና ጥል ምክንያት ሳታጣጥመው መቅረቷ አሳዛኝ ሆነባት። ከዚህ የተነሳ ለቤተሰቡ በአጠቃላይ በተለይም ለይስሐቅና ለርብቃ ደስታ ራቃቸው።

እኛስ? ታሪካችንን ወደኋላ ዘወር ብለን ስንመለከተው እግዚአብሔር በአስደናቂ ሁኔታ በተስፋ ቃሉ እንደ ግለሰብም ሆነ እንደ ቤተ ክርስቲያን የጎበኘንና በረከቱን የለቀቀልን ሰዎች ነን። በአንድ ላይ እንድናመልከውና እንደ ቤተሰብ አብረን በቅዱሳን ሕብረት እንድንር ሁኔታን ሁሉ አመቻችቶልናል። ይሁን እንጂ የእግዚአብሔር ቤት ሰፊ ሆኖ ሳለ በጠብና በግጭት ምክንያት ቤቱ አልበቃ ብሎን ይሆን? በክርስቶስ የተዋጁ ወንድሞችና እህቶች አብረው ሲኖሩ መልካም፣ ያማረ፣ አስደሳችና ሰማያዊ በረከትን የምንሰበስብበት ሊሆን ሲገባ ስምምነት ካለመኖሩ የተነሳ ደስታችን ተገፍፎና በሐዘን ድባብ ውስጥ ገብተን ይሆን? ቤተ ክርስቲያን ግራ ገብቷት ይሆን?

እናታቸው ርብቃ ይህ ሁኔታ በሕይወቷና በትዕቂቱ ሲከሰት “ለምን እንዲህ ይሆንብኛል?” (25:22) ብላ እግዚአብሔርን ለመጠየቅ ሄደች። ከመካንነት መውጣት የደስታ ምንጭ ነው፤ ለባልና ሚስት ሐሴት ያመጣል። ነገር ግን ጠብና ግጭት እንዲሁም የማያባራ ትግልና ፍልሚያ በልጆች መካከል በማጸን ውስጥ ሲከሰት ይህን ጥያቄ ይዛ ወደ እግዚአብሔር መቅረቧ ትክክል ነበር።

እግዚአብሔርም እንዲህ የሚል መልስ ሰጣት፡-

**“ወገኖች በማህጸንሽ ውስጥ አሉ፤
ሁለትም ሕዝቦች ከውስጥሽ ተለያይተው ይወጣሉ፤
አንደኛው ከሌላው ይበረታል፤
ታላቁም ለታናሹ አገልጋይ ይሆናል አላት።” (25:23)**

ምንም እንኳን በወቅቱ በነበረው ባህል መሰረት ታናሽ ለታላቅ ሊገዛ ቢገባውም ከላይ ባነበብነው የእግዚአብሔር ንግግር እንደምንመለከተው እግዚአብሔር በመለኮታዊ ምርጫው ታናሹን ልጅ ያዕቆብን በጸጋው መምረጡ ግልጽ ነው።

“... ያዕቆብን ወደድሁት፤ ዔሳውን ግን ጠላሁት፤ ...” (ሚል 1:2)

በእርግጥም ያዕቆብ ገና ከአናቱ ማህጸን ጀምሮ በእግዚአብሔር የተመረጠ ሰው ነበር። በጣም የሚገርመው ነገር ግን ያዕቆብ ገና ከማሕጸን ጀምሮ እግዚአብሔር እንደ ተስፋ ቃሉ በሕይወቱ የሚፈጽመውን በረከት ከመጠበቅ ይልቅ በራሱ ትግል መለኮታዊ የሆነውን የእግዚአብሔርን ሃሳብ በሕይወቱ እውን ለማድረግ መሞከሩ ነው።

በዘመናችንስ እግዚአብሔር የተስፋ ቃል ሰጥቶኛል እያሉ ነገር ግን ወንድሞቻቸውንና እህቶቻቸውን እየረገጡና በብልጣ ብልጥነት የሚሄዱ ይኖሩ ይሆን? ለመሆኑ የእግዚአብሔርን ፕሮግራም በስጋ ትግል በሕይወታችን ማስፈጸም እንችላለን?

2. የያዕቆብና የዔሳው ትግል ሲወለዱም ተስተውሏል።

በመጀመርያ ዔሳው ከአናቱ ማህጸን ከወጣ በኋላ ወዲያውኑ ያዕቆብ ተከትሎ ተወለደ። መጽሐፍ ቅዱስ ይህንን ክስተት እንዲህ በማለት አስቀምጦታል፡-

**“ከዚያም ወንድሙ (ያዕቆብ) ተወለደ፤ በእጁም የዔሳውን ተረከዝ ይዞ ወጣ፤
ከዚህም የተነሳ ስሙ ያዕቆብ ተባለ።” (ዘፍ 25:26)**

“ያዕቆብ” ማለት “ተረከዝ ይይዛል” ማለት ነው። ይህ ደግሞ በምሳሌያዊ አነጋገር ያታልላል ማለት ነው። በአጭሩ “ያዕቆብ” ማለት አታላይ ማለት ነው።

እግዚአብሔር በዘላለማዊ እቅዱ በአስደናቂ ሁኔታ የጠራውና የመረጠው ሰው ለምን የአታላይነት ባህርይ ከማሕጸን ጀምሮ ተጠናወተው?

3. የዔሳውና የያዕቆብ ትግል ካደጉም በኋላ ቀጥሏል።

አንድ ወቅት ዔሳው እጅግ ተርቦ ከዱር ከአደን ከመጣ በኋላ ያዕቆብ ወጥ ሲሰራ ነበር። በዚህ ሁኔታ ዔሳው ያዕቆብን በጣም ርቦኛልና ከዚህ ከምትሰራው ቀይ ወጥ (ምስር ወጥ) አብላኝ በማለት ጠየቀው (25:29-30)።

ያዕቆብም ወጥ ሠራ ዔሳውም ደክሞ ከበረሃ ገባ ዔሳውም ያዕቆብን፡ ከዚህ ከቀዩ ወጥ አብላኝ፤ እኔ እጅግ ደክሜአለሁና አለው። (ዘፍጥረት 25:29-30)

“ያዕቆብም በመጀመርያ ብኩርናህን ሸጥልኝ” (25:31) በማለት ቅድመ ሁኔታ አስቀመጠበት። “ዔሳውም፤ እነሆ፤ በረሃብ ልሞት ደርሻለሁ፤ ታዲያ ብኩርናው ምን ያደርግልኛል!” በማለት በመሐላ ብኩርናውን ለያዕቆብ ሸጠለት። የእግዚአብሔር ቃል “ዔሳው እንዲህ አድርጎ ብኩርናውን አቃለላት።” (25:34) ይላል። ያዕቆብ ደግሞ በእንዲህ ዓይነት መንገድና ሁኔታ ብኩርናን ከዔሳው ወሰደ።

4. የዔሳውና የደዕቆብ ትግል አባታቸው ይስሐቅ ዔሳውን ለመባረክ/ለመመረቅ በተዘጋጀበት ወቅት ታይቷል።

ከዚህም በኋላ ይስሐቅ በሽመገለና ዓይኖቹ ደክመው ማየት በተሳናቸው ጊዜ ልጁን ዔሳውን ለመባረክ/ለመመረቅ በማሰብ ካደነው እንስሳ ምግብ ሰርቶ እንዲያቀርብለት ለዔሳው ሲነግረው እንመለከታለን።

ይሁን እንጂ ደዕቆብ በእናቱ በርብቃ አስተባባሪነት አባቱን ይስሐቅን በማታለል የዔሳውን በረከት/ምርቃት ከአባቱ ከይስሐቅ ተቀበለ ። (ዘፍ 27)

ይህ በማታለል የተፈጸመ ድርጊት እንደሆነ በጣም ግልጽ ነው። ደዕቆብ እናቱ ለርብቃ እንዴት የዔሳውን ምርቃት ከይስሐቅ መውሰድ እንዳለበት ስልቱን አመቻችታ ስትነግረው፡- “አባቴ ቢዳስሰኝ እንዳታለልሁት ያውቃል፤” (27:12) በማለት ተናግሯል። ይስሐቅም ለዔሳው “ወንድምህ መጥቶ አታልሎኝ ምርቃትህን ወስዶብሃል አለው።” (27:35)

“ዔሳውም፣ ይህ ሰው ደዕቆብ መባሉ ትክክል አይደለምን? እኔን ሲያታልለኝ ይህ ሁለተኛ ጊዜው ነው፤ በመጀመርያ ብኩርናየን ወሰደብኝ፤ አሁን ደግሞ ምርቃቴን ቀማኝ አለ።” (27:36)

ምንም እንኳ ደዕቆብ ገና በማህጸን ሳለ በእግዚአብሔር የተመረጠና መለኮታዊ የተስፋ ቃል የተሰጠው ሰው ቢሆንም ይህንን በረከትና የተስፋ ቃል ለማግኘት በራሱ መንገድ፣ ብቃት፣ ሃይል፣ ጉልበት፣ ዘዴ፣ እውቀት፣ ወዘተ የሚሄድ ሰው ነበር። የሚፈልገውን ነገር ለማግኘት ሲል ከሌሎች ሰዎች ጋር በመታገል የሚያምን አታላይ ሰው ነበር።

ይሁን እንጂ እንዲህ ዓይነቱ የአታላይነት ሕይወት ደዕቆብን ለሽሽትና ለስደት ሲዳርገው እንመለከታለን። ዔሳው በደዕቆብ ላይ ቂም ያዘ፤ በልቡም የአባቱ መሞቻው ቀን ተቃርቧል፤ ከልቅሶው በኋላ ወንድሜን ደዕቆብን እገድላለሁ ብሎ ጊዜ ይጠብቅ ነበር። (27:41-46)

ከዚህ የተነሳ ደዕቆብ እናቱ ርብቃ ባማከረችው መሰረት ሕይወቱን ለማትረፍ ሲል ሰርያዊ ወደሆነው ወደ እናቱ ወንድም ወደ ላባ መስጴጦምያ ወደሚባለው ሥፍራ ሸሸ። (27:41-46)

በእግዚአብሔር መንገድ ሳይሆን በራሳችን ምድራዊ ጥበብና በአሮጌው ሰው ማንነት በረከትን ለማግስበስበስ የምንሞክረው አካሄድ ሁሉ የአእምሮና የመንፈስ እረፍት ሊሰጠን ፈጽሞ አይችልም። ነጻነታችን ይገፈፋል። እንሸሽለን። የእኛስ አካሄድ እንዴት ይሆን?

II. ደዕቆብ ከላባ ጋር ታገለ።

ደዕቆብ ከዔሳው ሸሸቶ ወደ ላባ ከሄደ በኋላ ደግሞ ከላባ ጋር ትግል ውስጥ ገብቷል። በላባ ቤት ውስጥ ደዕቆብ ለልያ 7 ዓመታት፣ ለራሔል 7 ዓመታት፣ ለመንጋዎቹ ደግሞ 6 ዓመታት በጠቅላላ 20 ዓመታት ያህል ተገዘቷል። በዚህ ሁሉ ብዙ ትግል አሳልፏል።

በመጨረሻ ያዕቆብ ላባ ሳያውቅ፣ እርሱን በማታለል ወደ አባቶቹ ቤት መጓዝ ጀመረ። መጽሐፍ ቅዱስም ስለዚህ ጉዳይ እንዲህ በማለት ይናገራል፡- “ያዕቆብም ቢሆን፣ መኮብላሉን ለሶርያዊው ለላባ ሳይገልጥለት በመቅረቱ አታልሎታል።” (31:20)

ላባም ዘመዶቹን ይዞ ያዕቆብን ሊጎዳው በማሰብ ተከታተለው። ይሁን እንጂ እግዚአብሔር ለላባ “በሕልም ተገልጦ ያዕቆብን ክፉም ሆነ ደግ፣ እንዳትናገረው ተጠንቀቅ አለው።” (31:24)

ላባም ለያዕቆብ በግልጽ “አታለልኸኝ” (31:26) አለው። በተጨማሪ “ለምን አታለልኸኝ?” (31:27) በማለት ጠይቆታል።

ወገኖች ሆይ፡- የእኛስ ሕይወት ምን ይመስል ይሆን? በእግዚአብሔር መለኮታዊ አሰራር የተመረጥንና በክርስቶስ ኢየሱስ የተዋጀን ሰዎች እግዚአብሔር ለእኛ ያዘዘጋጀውን መልካም ነገር በራሳችን መንገድ፣ ብቃት፣ ሃይል፣ ጉልበት፣ ዘዴ፣ እውቀት፣ ብልጣ ብልጥነት፣ ወንድሞቻችንና እህቶቻችንን በመጨፍለቅ የራሳችን ለማድረግ እተራመድን ይሆን። በስጋዊ ትግል የምንፈልገውን ማንኛውንም ነገር ለማግኘት ስንል ከሌሎች ሰዎች ጋር በመታገል የምናምን አታላዮች ሆነን እግዚአብሔር እየተመለከተን ይሆን።

እግዚአብሔር ይህንን ማንነት በመለኮታዊ አሰራሩ መለወጥ ይፈልጋል። በቀድሞ አካሄዳችን ንስሐ በመግባት እግዚአብሔር እንዲለውጠን ራሳችንን እንስጥ!

III. በመጨረሻም ያዕቆብ ከእግዚአብሔር ጋር ታገለ።

ዘፍጥረት 32:22-32

ይህ ክፍል ያዕቆብ ከመስጴጦምያ ተመልሶ ቤተሰቦቹን፣ አገልጋዮቹንና መንጋዎቹን ይዞ ሲጓዝ ወደ ተስፋይቱ ምድር ወደ ከነዓን ከመግባቱ በፊት ከእግዚአብሔር ጋር ፊት ለፊት መገናኘቱን የሚያሳይ ነው። በዚህ ሥፍራ እግዚአብሔር የጭኑን ሹልዳ በመንኳት እንዲያነክስ ካደረገው በኋላ ያዕቆብን ባረከው። ይህ ክስተት በያዕቆብ ሕይወትና ታሪክ ውስጥ እጅግ ወሳኝ ለውጥ ያመጣ ክስተት ነው።

ያዕቆብ የያዕቅን ወንዝ ተሻግሮ ወደ ተስፋይቱና ወደ በረከት ምድር ከመግባቱ በፊት ከእግዚአብሔር ጋር መታገል ነበረበት። ይህ ክፍል የሚያተኩረው በእግዚአብሔርና በያዕቆብ መካከል ስላለው ትግል ነው። ይሁን እንጂ ዋነኛው ዓላማው ግን ያዕቆብን ወደ እስራኤል መለወጥ ነው።

ይህ ክፍል እግዚአብሔርና ያዕቆብ ያለ ማንም ተመልካችና ረዳት ብቻቸውን ፊት ለፊት የተገናኙበትና የታገሉበት ክፍል ነው። ይህ ያዕቆብ በዚህ ሥፍራ የታገለው ትግል ከዓሳውና ከላባ ጋር እንዳደረገው ዓይነት ሳይሆን የተለየ ትግል ነው።

ከዚህ በመቀጠል በዚህ ታሪክ ውስጥ ያሉትን ዋና ዋና ነጥቦች እንመለከታለን።

1. እግዚአብሔር ሰዎችን ለብቻቸው ሊያገኛቸው ይፈልጋል፣ ሁኔታዎችንም ያመቻችላቸዋል። ራሳችንን እንስጥ!

- እግዚአብሔር ያዕቆብን ለብቻው ሊያገኘው ስለፈለገ በግሉ ሊያገኘው የሚችልበትን ልብና ሁኔታ አዘጋጀ።

ያዕቆብና ቤተሰቡ ወደ ያዕቅ ወንዝ ከደረሱ በኋላ ቤተሰቡንና መንጋውን ሁሉ የያዕቅን ወንዝ አሻግሮ ከሸኛቸው በኋላ እርሱ ራሱ ግን ብቻውን ወደኋላ ቀረ። ያዕቆብ ወደ ተስፋይቱ ምድር ወደ ከነዓን ለመግባት ባሰበበት ጊዜ የእርሱ እድል ፈንታ ያለው በእግዚአብሔር ብቻ እንደሆነ በሚገባ ሳይገነዘብ አይቀርም።

“ያዕቆብ ግን ብቻውን እዘያው ቀረ፤ አንድ ሰውም እስኪነጋ ድረስ ሲታገለው አደረ።” (32:24)

በዚህ ሥፍራ “አንድ ሰው” የሚለው ቃል የሚያመለክተው እግዚአብሔርን ነው። እግዚአብሔር ራሱ በመልዓክ መልክ ከያዕቆብ ጋር ታገለ (ሆሴዕ 12:3-4)። ምክንያቱም ያዕቆብ ራሱ በቁጥር 30 ላይ “እግዚአብሔር” በማለት ገልጾታል።

2. ከሰዎች ጋር ታግለን እንዳሸነፍን ቢሰማንም፣ እግዚአብሔር ግን የማይሸነፍ ታጋይ መሆኑን እንወቅ። እርሱ ያሸንፈናል!

- ከዓሳውና ከላባ ጋር በአታላይነት፣ በራሱ ብርታትና ኃይል የታገለው ያዕቆብ አሁን ግን ሊታለልና ሊሸነፍ ከማይችል አምላክ ጋር በተለየ መንገድ ትግል አካሄደ።

“ያም ሰው ያዕቆብን ታግሎ ማሸነፍ እንዳቃተው በተረዳ ጊዜ፣ የጭኑን ሹልዳ ነካው፤ በግብ ግቡም የያዕቆብ ጭን ከመጋጠሚያው ላይ ተናጋ።” (32:25)

ይህ ጥቅስ እግዚአብሔር ያዕቆብን ማሸነፍ እንዳቃተው ይሆን የሚናገረው? አይደለም! ለመሆኑ ያዕቆብ ከዓሳውና ከላባ ጋር የታገለው ትግልና አሁን ከእግዚአብሔር ጋር የሚታገለው ትግል አንድ ዓይነት ነውን? አይደለም! ይህ የሚያመለክተው ያዕቆብ ከእግዚአብሔር ውጭ ሌላ ዕድል ፈንታ እንደሌለው በመረዳት እግዚአብሔርን ለበረከት የሙጥኝ ብሎ መያዙን የሚያሳይ ነው።

ምንም እንኳ እግዚአብሔር ለያዕቆብ በእንዲህ ዓይነት ሁኔታ ተገልጦ፤ ከእርሱ ጋር በብርቱ እንዲታገል ከመልካምነቱና ከተስፋ ቃሉ የተነሳ ዕድል ቢሰጠውም፤ በማንኛውም ጊዜ፤ በየትኛውም ቦታና በማንኛውም ሁኔታ ያዕቆብን ሊሰባብረው እንደሚችል አሳይቶታል።

ያዕቆብ ከዚህ በፊት በአታላይነቱ፤ በራሱ ጉልበትና ችሎታ ዔሳውንና ላባን ማሸነፍ ቢችልም አሁን ግን ከእግዚአብሔር ጋር ባደረገው ትግል በእግዚአብሔር መለኮታዊ ምት የጭኑ ሹልዳ በመመታቱ መጋጠሚያው ተናጋ። የማይሸነፍ ታጋይ ስለገጠመው ለእግዚአብሔር እጅ ሰጠ።

ለማንም የማይበገር ሰው፤ በትዕቢት፤ በኩራት፤ በአታላይነት፤ በእኔነት፤ ወዘተ ልቡ የተነፋ ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ፊት ለፊት ሲገናኝ ለእግዚአብሔር ይሸነፋል፤ ይረታል፤ እጅ ይሰጣል። ያዕቆብ ወደ ከነዓን ከመግባቱ በፊት እግዚአብሔር ከያዕቆብ ጋር በመታገል ሙሉ በሙሉ ራሱን ለእግዚአብሔር እንዲሰጥ አድርጎታል።

ወደ ጌታ በመጠጋት ትዕቢተኛ ልባችን እንዲሸነፍ እንፍቀድ!

3. በእግዚአብሔር የተሸነፉ ሰዎች በረከትን በራሳቸው መንገድ ሳይሆን በእግዚአብሔር መንገድ ከራሱ ከእግዚአብሔር ይፈልጋሉ።

- ምንም እንኳ ያዕቆብ የጭኑ ሹልዳ በመነካቱ የጭኑ መጋጠሚያ ቢናጋም የሚታገለውን ሰው (እግዚአብሔርን) “ካልባረክሽኝ አልለቅህም” በማለት የሙጥኝ ብሎ ያዘው።

“በዚያን ጊዜ ሰውየው፤ እንግዲህ መንጋቱ ስለሆነ ልቀቀኝና ልሂድ አለው። ያዕቆብም ካልባረክሽኝ አልለቅህም አለው።” (32:26)

በራስ ወዳድነት፤ በማታለልና በጉልበቱ ለራሱ ይታገል የነበረው ያዕቆብ አሁን ግን ለእግዚአብሔር እጅ ሰጠ። ያዕቆብ በረከት የሚገኘው ከእግዚአብሔር ብቻ እንደሆነ በመጨረሻ ተገነዘበ። ከዚህ የተነሳ እግዚአብሔርን “ካልባረክሽኝ አልለቅህም” አለው። እግዚአብሔር የነካው ሰው ለበረከት ወደ እግዚአብሔር እንጂ ወደ ሌሎች ሰዎች ወይም ሁኔታዎች የመሮጥና የመታገል አማራጭ የለውም።

እኛስ በረከት የምንፈልገው በራሳችን መንገድ በተለያዩ ስጋዊና ጽድቅ የጎደለው አካሄድ ነው ወይስ በእግዚአብሔር መንገድ ከራሱ ከእግዚአብሔር ነው?

4. እግዚአብሔር ስማችንንና ታሪካችንን መለወጥ ይችላል።

- እግዚአብሔር የያዕቆብን ስም በመለወጥ እስራኤል የሚል ስም ሰጥቶታል።

“ሰውየውም፤ ስምህ ማን ነው? አለው። እርሱም ያዕቆብ ነው አለ። ሰውየውም፤ ከእግዚአብሔርም ከሰዎችም ጋር ታግለህ አሸንፈሃልና ከእንግዲህ ስምህ እስራኤል እንጂ ያዕቆብ አይባልም አለው።” (32:27-28)

በዚህ ክፍል እንደምንመለከተው ያዕቆብ እግዚአብሔር ስሙን ሲጠይቀው እውነተኛ ማንነቱን ለመናገር አላፈረም፤ ደግሞም አልፈራም። እኔ አታላዩ ያዕቆብ ነኝ! በማለት ለእግዚአብሔር መለሰለት። በእግዚአብሔር ፊት ምን የሚደበቅ ነገር አለ?

በዚህ ጥቅስ “ከእግዚአብሔርም ... ጋር ታግለህ አሸንፈሃል” የሚለው ቃል ያዕቆብ ከዔሳውና ከላባ ጋር በታገለበት መንገድና ሁኔታ እግዚአብሔርን ማሸነፉን ፈጽሞ አያሳይም።

ይህ የእግዚአብሔር ንግግር የሚያሳየው ያዕቆብ ሕይወቱን ለእግዚአብሔር ዓላማ በመስጠቱ ምክንያት ድልን ማግኘቱ ወይም ማሸነፉ ነው። እግዚአብሔር ደግሞ ስሙን እስራኤል ብሎ በመጥራት ለወጠው።

በነገራችን ላይ፤ ብዙ የብሉይ ኪዳን ስሞች ከሰዎቹ ማንነትና ባህርይ ጋር ይያያዛሉ።
“ያዕቆብ” ማለት “ተረከዝ ይይዛል” ወይም “ያታልላል፤ አታላይ” ማለት ነው።
“እስራኤል” ማለት “እግዚአብሔር ይታገላል፤ እግዚአብሔር ይዋጋል - God strives God fights” ማለት ነው። አታላዩና ራስ ወዳዱ ያዕቆብ አሁን ስሙ ተለወጠ።
ይህ “እግዚአብሔር ይታገላል / እግዚአብሔር ይዋጋል” የሚለው ስም ሁለት አንድምታዎች አሉት፡-

- ሀ) እግዚአብሔር የያዕቆብን አታላይነት፣ ትዕቢት፣ ትምክህተኝነትና ራስ ወዳድነት በመመልከት ያዕቆብን በመታገል ትክክለኛ መስመር ሊያስይዘው መፈለግ።
 - ለ) በቀጣይ ዘመኑ እስራኤል ለራሱ እንደሚታገል፤ ይልቁንም እግዚአብሔር ለእስራኤል እንደሚታገልና እንደሚዋጋ ማሳየት።
- እግዚአብሔር ያዕቆብ በያዕቆብነቱ ወደ ተስፋይቱ ምድር ወደ ከነዓን እንዲገባ አልፈለገም። ወደ ተስፋይቱ ምድር የሚገባው “ያዕቆብ” ሳይሆን “እስራኤል” ነው። ያዕቆብ በራሱ መንገድ፣ ፈቃድ፣ ብርታትና ኃይል ወደ ከነዓን መግባት አይችልም። በእግዚአብሔር ለእግዚአብሔር በመሸነፍ ማሸነፍ (ድል ማድረግ) ይቻላል። ለእግዚአብሔር ሕዝብ ድል የሚገኘው በአሕዛብ መንገድ፣ በጦርና በሰይፍ ሳይሆን በእግዚአብሔር ኃይልና በመለኮታዊ ባርኮት ሙሉ ነው። በየትኛውም ዘመን ቢሆን የሰው ብቃት ከእግዚአብሔር አሰራር ጋር አይሄድም። ድል የሚገኘው በእምነትና በእግዚአብሔር ላይ በመደገፍ ብቻ ነው።

5. ከእግዚአብሔር ጋር ፊት ለፊት ስንገናኝ ስማችንና ታሪካችን ብቻ ሳይሆን ሁለንተናችን (ባህርያችን) ድኖና ተፈውሶ ይቀራል።

- ያዕቆብ እግዚአብሔርን ፊት ለፊት በማየቱ ምክንያት ሰውነቱ ድና ቀረች (ሁለንተናው ተለወጠ፣ ተፈወሰ)።
 “ስለዚህ ያዕቆብ፣ እግዚአብሔርን ፊት ለፊት አየሁ፣ ሰውነቴም ድና ቀረች ሲል የዚያን ቦታ ስም ጽኒኤል ብሎ ጠራው።” (32:30)

“ጽኒኤል” ማለት “የእግዚአብሔር ፊት” ማለት ነው። “እግዚአብሔርን ፊት ለፊት አየሁ” (32:30) የሚለው ሐረግ “እግዚአብሔርን ያየው አንድስ ስንኳ የለም” (ዮሐ 1:18) ከሚለው ሃሳብ ጋር አይጋጭም። በዚህ ክፍል “እግዚአብሔርን ፊት ለፊት አየሁ” የሚለው አባባል ዘይቤያዊ ንግግር ሲሆን “ፍጹም በሆነ ቅርርብ፣ ግልጽነትና ግንኙነት ከእግዚአብሔር ጋር መገናኘትን” የሚያሳይ ነው። እግዚአብሔርን በመለኮታዊ ባህርይ ማየት ሳይሆን፣ ራሱን በገለጠበት መልክ ማየትን ብቻ የሚያሳይ ነው (ለምሳሌ፡- ለያዕቆብ በሰው (በመልዓክ) አምሳል ተገለጠለት)። በእንዲህ ዓይነት ሁኔታ እግዚአብሔርን ፊት ለፊት ያዩ ሰዎች ሁለንተናቸው ተፈውሶና ተለውጦ ይቀራሉ፣ ይድናሉ። ይህ ደግሞ ውስጣዊ ባህርይን ጭምር በዋነኛነት የሚያመለክት ነው። በስጋ ስንመለከት ያዕቆብ የጭኑ ሹልዳ በመለኮታዊ ምት በመመታቱ ታፋው ተናግቷል። ነገር ግን ባህርይ ሙሉ በሙሉ ተለውጧል። አታላዩና በራሱ የሚደገፈው ያዕቆብ አሁን ግን ሙሉ በሙሉ ራሱን ለእግዚአብሔር በመስጠት ዘላቂ ፈውስና እረፍት አግኝቷል። እግዚአብሔር ሹልዳውን

በመለኮታዊ ምት ሲነካው ያዕቆብ በሕይወት ዘመኑ ሁሉ ወዲህና ወዲያ ሲባዝን ያላገኘውን እረፍትና እርካታ አሁን አገኘ።

6. በእግዚአብሔር የተነኩ ሰዎች በቀድሞ የእኔነት፣ የትዕቢትና የራስ ወዳድነት ማንነታቸው አይገኙም።

- እግዚአብሔር በመለኮታዊ ሐይሱ የልባቸውን ሹልዳ የነካቸው ሰዎች ወደ ቀደመው አሮጌው የእኔነትና የራስ ወዳድነት ማንነታቸው መመለስ አይሆንላቸውም።

“ጵኒኤልንም እንዳለፈ ፀሐይ ወጣችበት፤ እርሱም በጭኑ ምክንያት ያነክሰ ነበር።” (32:31)

አሁን የያዕቆብ ትዕቢት ተንፍሷል፤ ትምክህቱ ወድቋል፤ እኔነቱ ከስሟል፤ ራስ ወዳድነቱ ሟሽሷል፤ ሥጋዊ መሳርያዎቹ ሽባ ሆነው ከጥቅም ውጭ ሆነዋል። ከእግዚአብሔር ጋር በነበረው ትግል እነዚህ ፈጽሞ የሚያዋጡ ስላልነበሩ ለእግዚአብሔር እጅ በመስጠት በእግዚአብሔር መንገድ፣ በእግዚአብሔር ጉልበትና በእግዚአብሔር ሐይል ለመራመድ ወስኗል። ከእንግዲህ ወዲህ የያዕቆብ ብቃት ከእግዚአብሔር እንጂ ከራሱ አይደለም።

ያዕቆብ በተፈጥሮ ጉልበቱና ማንነቱ መታገል አቁሞ፣ አሁን በእምነት በእግዚአብሔር ላይ ራሱን በመጣል የእምነት ተጋድሎና ትግል ጀመረ።

በቁጥር 31 ላይ “ፀሐይ ወጣችበት” የሚለው ሐረግ ያለፈው የያዕቆብ የጨለማና የምስቅልቅል ሕይወት አልፎ በእስራኤልነቱ የሚታወቅበት አዲስ ዘመን መምጣቱን የሚያመለክት ነው። ይህ አዲስ ዘመን የሚታወቀው ግን “ያነክሰ ነበር” እንደሚለው በማነክሱ ነበር። እግዚአብሔር ያዕቆብ በእርሱ ላይ እንዲደገፍ ለማድረግ ያዕቆብ የሚያስታውሰው አሻራ በሥጋው ላይ አስቀምጧል። ለዚህም ነው መጽሐፍ ቅዱሳችን እንዲህ በማለት የሚናገረው፡-

“ከዚህም የተነሳ የእስራኤል ልጆች እስከ ዛሬ ድረስ ሹልዳን ከጭኑ ጋር የሚያገናኘውን ሥጋ አይበሉም፤ ምክንያቱም በጭኑ መጋጠሚያ ላይ ያለው የያዕቆብ ሹልዳ ተነክቶ ነበር።” (32:32)

ይህ ሹልዳን ከጭኑ ጋር የሚያገናኘው ሥጋ ምናልባትም የታፋ ጡንቻ ሳይሆን አይቀርም። ይህ ሐረግ ወይም አባባል በመጽሐፍ ቅዱሳችን ውስጥ በየትኛውም ቦታ በቀጥታ ተጠቅሶ አናገኘውም። ይሁን እንጂ ከጊዜ በኋላ በተጻፉ የዕብራውያን መጻሕፍት ውስጥ የታፋን ማለትም የወርች ሹልዳን ሥጋ መብላት የሚከለክል ወይም የሚያወግዝ ሕግ ተጠቅሶ ይገኛል።¹

ከላይ እንደተመለከትነው ያዕቆብ ከእግዚአብሔር ጋር ያደረገውን ልዩና አስደናቂ የሆነ ትግል በማድረግና ለዘላለም በሚያስታውስ ሁኔታ ያዕቆብ በሰውነቱ ወይም በአካሉ በሕይወት ዘመኑ ሁሉ ይዞት ይዞራል። የእርሱ ዘር የሆነት፣ እግዚአብሔር ሕዝቡ ብሎ የጠራቸው ወገኖች ወይም እስራኤል ደግሞ የሚበላና የማይበላ ምግብን በሚለየው ሥርዓቷ ውስጥ ጠብቀውት ይኖራሉ።²

እግዚአብሔር በመለኮታዊ ማንነቱ ፊት ለፊት ያገኛቸው ሰዎች የራሱን መለኮታዊ ምት በእነርሱ ላይ በማሳረፍ መለኮታዊ አሻራ በምልክትነት በውስጣዊ ማንነታቸው ላይ

¹ መጽሐፍ ቅዱስ፣ ኦሪሱ መደብ፣ ትርጉም፣ ከማጥኛ ጽሑፍ ጋር፣ ገጽ 55።
² መጽሐፍ ቅዱስ፣ ኦሪሱ መደብ፣ ትርጉም፣ ከማጥኛ ጽሑፍ ጋር፣ ገጽ 55።

ስለሚያስቀምጥ የተዋረደ መንፈስና ትሁት ልብ ይኖራቸዋል። ወደ ቀደመው አሮጌው ማንነታቸው አይመለሱም።

እግዚአብሔር ውስጣዊ ማንነታችንን በመንካት ትዕቢታችንንና ራስ ወዳድነታችንን ሲያስጥለን በፈሪሃ እግዚአብሔር እንሞላን። በራሳችን እውቀት፣ ጉልበት፣ ሃይል፣ ችሎታ፣ ወዘተ በትዕቢተኝነትና በትምክህተኝነት መመላለስ እናቆማለን። ራሳችንን በእግዚአብሔር ላይ በፍጹምነት በመጣል እንደ ልጆች በእግዚአብሔር ላይ በትህትና የተደጋፊነትን ሕይወት እንኖራለን፣ እንለማመዳለን።

ስለዚህ ያዕቆብ ለመለወጥ ራሱን እንደሰጠ ሁሉ እኛም ራሳችንን ለእግዚአብሔር ለመስጠት እንፍቀድ! እግዚአብሔር የያዕቆብን የጭኑን ሹልዳ በመንካት እንደለወጠው ሁሉ የእኛንም የልብ ሹልዳ በመለኮታዊ ምት በመንካት ይለውጠናል። እግዚአብሔር የልባችንን ሹልዳ በመንካት ትእቢታችንን ያስተንፍሰው! ያኔ እንደ ሌላ ሰው ሆነን እንለወጣለን! ያውም እግዚአብሔር ደስ የሚሰኝበትና የሚያርፍበት ሰው!